

MORA

Kommunstyrelsen

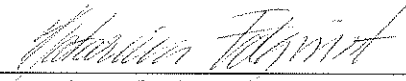
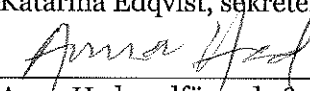
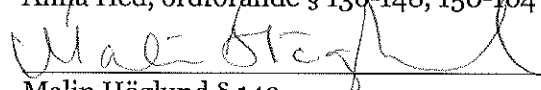

Plats och tid: KS-rummet, 2017-11-28 kl. 13:15-14:55

Beslutande: Anna Hed (C) § 136-148, 150-163
Malin Höglund (M)
Lennart Sohlberg (S) § 136-148, 150-163
Bernt Persson (S)
Anna-Carin Rydstedt (S)
David Örnberg (V)
Ingvar Niilimaa (MOP) § 136-149, 151-161
Lars Nises (C)
Rose-Mari Bogg (C)
Göran Aronson (KD), tjänstgörande ersättare
Christina Bröms (C), tjänstgörande ersättare
Mats-Gunnar Eriksson (L), tjänstgörande ersättare § 149
Joakim Linder (MOP), tjänstgörande ersättare § 149, 150, 162

Övriga deltagare: Mats-Gunnar Eriksson (L), ej tjänstgörande ersättare § 136-148, 150-163
Joakim Linder (MOP), ej tjänstgörande ersättare § 136-148, 151-163
Peter Karlsson, kommundirektör
Katarina Edqvist, kommunsekreterare

Utses att justera: Anna-Carin Rydstedt

Justeringens plats och tid: Kanslienheten
2017-11-30, kl. 08:00

Underskrifter:
Katarina Edqvist, sekreterare § 136 - 163

Anna Hed, ordförande § 136-148, 150-164

Malin Höglund § 149

Anna-Carin Rydstedt, justerare

ANSLAG/BEVIS

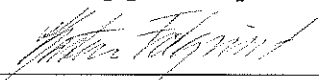
Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Kommunstyrelsen Sammanträdesdatum: 2017-11-28

Överklagningstid: 2017-11-30 – 2017-12-21

Anslaget sätts upp: 2017-11-30 Anslaget tas ner: 2017-12-22

Förvaringsplats för protokollet: Kanslienheten

Underskrift

Utdragsbestyrkande

MORA

§ 156

MK KS 2017/00522-3

Remissvar - Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättat förslag till yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Som underlag för utveckling och förvaltning av statliga transportsystemet, görs en långsiktig ekonomisk planering för väg, järnväg, sjöfart och luftfart. Planeringen sammanställs i en nationell plan för transportinfrastruktur. Den nationella transportplanen omfattar en period på tolv år, och uppdateras vanligen vart fjärde år.

Trafikverket har nu tagit fram ett förslag till nationell plan för transportsystemet 2018–2029. Utgångspunkten är de transportpolitiska målen, riksdagens beslut om infrastrukturpropositionen samt regeringsdirektiv.

Trafikverket har nu erbjudit Mora kommun att lämna synpunkter på förslaget till nationell plan för transportsystemet 2018–2029. Riksdagen beslutar sedan om det slutgiltiga innehållet i planen.

Mora kommun yttrar sig över följande objekt i nationell plan för transportsystemet för perioden 2018–2019:

- RV45/70 genom Mora steg 1–3
- Dalabanan
- Inlandsbanan
- E45 Vattnäs-Trunna

Beslutsunderlag

Yttrande, daterat 2017-09-30

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

Kommunstyrelsen antar upprättat förslag till yttrande.

Sändlista

Näringsdepartementet

Kommunledningskontoret/Utvecklingsenheten
Kristina Hållmats

Mora kommuns yttrande över remiss av förslag till nationell plan för transportsystemet för perioden 2018–2029

Yttrande

Mora kommun är ett handelscentrum och ett viktigt nav för turism och näringsliv i hela norra Dalarna. Besöksnäringen i Siljansområdet, där Mora utgör centralort, är mycket omfattande. Det gäller såväl sommar som vinter, med en stor andel internationella besökare. Besöksnäringen i Dalarna omsatte år 2016 7,5 miljarder varav Mora omsatte 1,3 miljarder kronor. Genomresande turism spenderade 907 miljoner kronor. Handeln omsatte 1,755 miljarder kronor. Inom Mora kommun finns 953 aktiebolag som, enligt UC november 2017, och sysselsätter 4100 personer. Dessa bolag är framförallt verksamma inom tillverkningsindustri, bygg och handel. I Mora finns det även många företag med unika produkter som har en omfattande exportförsäljning. Även trävarubranschen är stor i området exporterar bortåt 80 % av sina produkter.

Mora är dessutom en knutpunkt för kommunikationer såsom flyg, järnväg och vägnät som alla sammanstrålar i Mora. Genom Mora korsar det nationella stamvägnätets vägar E45 och RV 70 samt järnvägslinjerna dalabanan och Inlandsbanan. Järnvägen spelar en viktig roll för gods- och persontrafiken. Möjligheterna till tågpendling, har gjort att arbetsmarknadsregionen har vuxit och då människor kan pendla mellan arbets- eller studieorten.

Påfrestningarna är idag stora på rv45/70. Trafikverket har tillsammans med Mora kommun under en längre tid arbetat med att ta fram ett förslag som kan öka kapaciteten, trafiksäkerheten, framkomligheten och tillgängligheten på E45/väg 70 genom Mora

Väg och järnväg behandlas mer detaljerat i yttrande, under punkt 1–3

Mora och Dalarnas exportnäring kräver flygförbindelser

Ett viktigt nav i Dalarnas infrastruktur är flygplatsen i Mora. Mora-Siljan flygplats betjänar i praktiken de fem nordligaste kommunerna i Dalarna, Mora, Orsa, Älvdalen, Vansbro och Malung-Sälén. Ett landområde större än Stockholms och Uppsala län tillsammans, med en inhemsk befolkning på drygt 50 000 invånare. För näringslivet är flyget en absolut förutsättning för ett konkurrenskraftigt näringsliv. I ett avlångt land som Sverige behövs flyget då det är överlägset på långa sträckor då tiden är knapp. Flygplatsernas närhet till akutsjukhusen i både Mora och Falun är en förutsättning för ambulansflygets viktiga transportmöjlighet av patient- och organtransporter. Akutsjukhusens närhet bidrar vidare till en för Dalarna viktig möjlighet att kompetens som kirurger, doktorer, specialister etc. snabbt kan flygas in till länet och regionen. Landstinget Dalarnas ambulanshelikopter använder Mora-Siljan flygplats som bas och har sedan 2016 full verksamhet på flygplatsen med beredskap dygnet runt för alla akut-transporter. Flygplatsen har även en viktig roll som bränsleförsörjare till operatörer som polis, flygskolning, brandbevakning mm.

Järnväg, väg och flyg utgör basen för Moras näringsliv.

Moras näringsliv har ett behov av en fullgod infrastruktur inom såväl flyg, väg och järnväg. För näringslivet är det nödvändigt att dessa transportvägar finns och att de är snabba, tillförlitliga och säkra. Många av företagen är för sin lokalisering även helt beroende av tillgång till snabba och tillförlitliga förbindelser med utlandet. För att Mora ska få en fortsatt positiv utveckling i hållbar riktning krävs det att finns en väl fungerande infrastruktur (flyg, järnväg och väg) som kan tillmötesgå näringslivets och besöksnäringens krav.

En väl fungerande infrastruktur är viktig för samhället i stort, för att bidra till en hållbar tillväxt i hela landet. Det är viktigt att hela landet ges samma förutsättningar att överleva och utvecklas, vare sig det gäller järnvägar, flyg, sjöfart eller vägar. För att hela Sverige ska stå starkt i framtiden måste det finnas en tillförlitlig infrastruktur i hela landet. Det är viktigt att klyftorna mellan stad och land inte växer.

1) Objekt: Rv45/70 genom Mora steg 1–3

I Mora möts Inlandsvägen E45 som stäcker sig från Göteborg till Karesuando och riksväg 70 som stäcker sig från Enköping till norska gränsen i närheten av Idre. Vägarna har stor betydelse för näringslivets transporter för turisttrafiken till fjällområdena Sälen och Idre, och även Vasaloppsevenemang. Både E45 och riksväg 70 går genom centrala Mora vilket ger en för mycket intensiv trafiksituation med köbildning vissa tider. Turisttrafiken under både sommar och vinter bidrar till ytterligare trängsel och köbildning.

Trafikverket har tillsammans med Mora kommun under en längre tid arbetat med att ta fram ett förslag som kan öka kapaciteten, trafiksäkerheten, framkomligheten och tillgängligheten på E45/väg 70 genom Mora. Åtgärderna omfattar fysisk planering, utbyggnad av gång- och cykelvägar och trafiksäkerhetshöjande åtgärder på vägnätet samt styrning och reglering. Åtgärden medför ökad säkerhet och förbättrade möjligheter till arbetspendling både med cykel, bil och till fots. Sammantaget förväntas åtgärderna ha en positiv inverkan på miljö, trafiksäkerhet, arbetspendling, näringsliv, turism och medverka till en regional och nationell tillväxt.

Objekt Rv45/70 genom Mora är medtaget i förslag till nationell plan för transportsystem 2018–2029. För att Mora kommun såväl som för hela regionen ska kunna utvecklas i en hållbar riktning är det av största vikt att planering och byggnation av ny genomfart fortskrider och genomförs enligt tidplan.

2) Dalabanan (Stockholm)-Uppsala-Borlänge/Falun-Mora

Dalabanan är en betydelsefull tillväxtmotor för alla kommuner kring banan. Resandet är stort och stråket fungerar som en länk mellan Dalarna och Stockholm/Mälardalen. Kopplingen till Arlanda ger nationell och internationell tillgänglighet. Idag hämmas tågtrafiken på banan av dess undermåliga kapacitet och standard vilket i sin tur inverkar negativt mot järnvägens konkurrenskraft gentemot bilismen. Banans kapacitetsproblem och standard bidrar till att det finns ett ständigt hot om förseningar och förlängda restider. Begränsningarna i kapacitet och standard medför också svårigheter att utveckla den spårbundna kollektivtrafiken och möjligheterna att vidga arbetsmarknader.

Förslaget på nationell plan för transportsystemet 2018–2029 visar att Dalabanan återigen får stå tillbaka för andra satsningar. Planförslagets kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder längs banan är inte tillräckliga för att nå den gemensamma målbilden om förkortade restider och ökade möjligheter för gods och timestrafik. En utebliven satsning på Dalabanan är förödande då banans begränsningar kan leda till en negativ spiral med bestående hastighetssänkningar och restidsförlängningar. Denna trend är även förödande för miljön, näringslivet, turismen, arbetsmarknaden såväl som den enskilda människan.

Dalarna och Mora behöver en fungerande Dalabana – hela vägen från Mora till Uppsala (Stockholm)! Infrastrukturen måste vara robust och funktionell för att utvecklingen inte ska avstanna. Att låta Dalabanan ha kvarstående kapacitetsbrister kommer att hämma Dalarnas utveckling vilket i sin tur påverkar Sverige negativt i helhet.

För att Mora resecentrum ska fungera som en knutpunkt för de olika transportslagen är det också viktigt att Dalabanan fungerar. Kommunala och regionala investeringar har gjorts i form av nya resecentrum efter Dalabanan. Även Mora satsade på ett nytt resecentrum (2014) för att få en funktionell regional knutpunkt där de olika transportslagens resenärer och näringslivets godstransporter kunde samordnas. Projektet med det nya resecentrumet var ett samarbete med Dalatrafik, Region Dalarna, Tillväxtverket, Trafikverket och Mora Kommun. Kostnaden för hela projektet blev cirka 60 miljoner kronor varav Mora kommun satsade cirka 30 miljoner.

I Mora, så som i många övriga kommuner i Sverige, råder det brist på bostäder. Behovet av nya bostäder är stort och därför verkar kommunen för ett ökat bostadsbyggande. Att komplettera och bygga bostäder i kollektivtrafiknära lägen är viktigt ur ekonomisk-, social- och ekologisk synpunkt för att kunna skapa ett hållbart Mora. Resecentrumet är Moras viktigaste kollektivtrafiknära knutpunkt där det finns planer om ett ökat bostadsbyggande. Genom att bygga tätt i centrala delar och i kollektivtrafiknära lägen kan trafikbehovet och miljöpåverkan minskas. Detta är också speciellt viktigt då Mora har en hög belastning på vägnätet.

Mora kommun anser att det är viktigt att Dalabanan utvecklas och inte avvecklas. Banan bör underhållas och ha en sådan kapacitet att det går att erbjuda en tågtrafik med god kvalitet, som upplevs attraktiv för både resenärer och godstransportörer, samt fler och snabbare förbindelser mellan orter utmed banan. Detta medverkar även till att de transportpolitiska målen uppfylls.

3) Inlandsbanan kan bidra till att Sveriges inland får högre tillgänglighet och att viktiga näringar utvecklas vilket gynnar hela nationen.

Idag är tillgängligheten låg i Sveriges inland. Inlandsbanan går igenom Sveriges inland, genom de mest råvarurika regionerna där gruv- och metallbaserade samt skogsbaserade näringar dominerar och där tillgängligheten är låg idag. Den sträcker sig ända från Kristinehamn i söder till Gällivare i norr (ca 1100km). På grund av avregleringen av järnvägstrafiken i början av 90-talet gick ett tiotal kommuner samman och övertog Inlandsbanan från Banverket. Sedan dess har det funnits ett stort kommunalt engagemang, via Inlandsbanan AB IBAB. Engagemanget kring inlandsbanan består och Mora kommun anser att det är viktigt att Inlandsbanan prioriteras vid fördelning av medel ur nationell plan för transportsystem. En satsning på Inlandsbanan kan ge positiva effekter både lokalt och regionalt, nationellt och internationellt. Inte minst är satsningar på järnväg en framgångsfaktor med tanke på att hållbara transporter på järnväg minskar miljöpåverkan.

Just nu pågår ett projekt (Inlandslänken) där man har för avsikt att upprusta inlandsbanans järnvägsanläggning så att besöksnäringen och näringslivet ska kunna ta fördel av och kunna nyttja banan på ett bättre sätt. Svensk basindustri är beroende av fungerande godstransporter, framför allt skogsnäringen som ofta inleds på väg för att sedan lastas om till mer klimatsmarta transporter på järnväg.

I ett Europaperspektiv framstår Inlandsbanan som unik. Den går genom ett av de få sammanhängande vildmarksområdena i Europa. En upprustning av inlandsbanan kan bidra

till att de för Sverige viktiga areella näringarna kan växa och överleva och att turismen får ett uppsving både nationellt och internationellt.

En utveckling av turismen är särskilt angelägen då den bidrar till att differentiera arbetsmarknaden i inlandet. En upprustning av inlandsbanan skulle också kunna innebära att landsbygden ges möjlighet till överlevnad och att det skapas förutsättningar för fler arbetstillfällen och en bibehållen samhälls-service såsom akuta transporter, sjukresor, hemtjänst och skolskjuts genom hela inlandet.

Den parlamentariska landsbygdskommittén utredning (SOU 2017:1) säger bland annat i sitt uttalande att:

Det finns både möjligheter och utmaningar i landsbygderna. I landsbygderna finns ett vitalt näringsliv med höga produktionsvärden som måste ges goda förutsättningar att möta framtida marknader. En del av detta näringsliv utgår från platsbundna resurser som är viktiga för Sverige som helhet. Bland annat är landsbygdernas natur- och kulturmiljöresurser viktiga för att ta Sverige in i en biobaserad och fossilfri ekonomi och för att göra Sverige till en utvecklad besöksnation. Därför är det viktigt med befolkade, aktiva och växande landsbygder. Människor som verkar och bor i landsbygderna bidrar till vårt gemensamma samhällsbygge och har rätt till goda levnadsvillkor. Vår mest grundläggande utgångspunkt är att landsbygderna ska ges samma förutsättningar att utvecklas som andra delar av vårt land och ge dem som arbetar och bor i landsbygderna likvärdiga förutsättningar till ett gott liv. En fortsatt tudelning av vårt land kan inte accepteras varken av ekonomiska, sociala, miljömässiga eller demokratiska skäl. Landsbygderna erbjuder många av lösningarna när det gäller framtidens utmaningar, inte minst inom klimatpolitiken, men då måste det vara möjligt att verka och bo där.

Inlandsbanan fyller även en viktig funktion då det finns behov av omledning av trafik från andra tågbanor. Behovet av att kunna leda om trafik kan uppstå både planerat och oplanerat såsom exempelvis vid olyckor, då det finns möjlighet att kunna utnyttja inlandsbanans spår.

Nyligen avslutades ett försök med återupptagen persontrafik på delen Mora-Östersund med tätare avgångar mellan Orsa och Mora. Pendeltågstesten mellan Orsa och Mora föll mycket väl ut. Det finns stora fördelar med att ha en tågpendeltrafik mellan Mora och Orsa. Om trafik kan fortgå i samma utsträckning som under testperiod finns det möjlighet att kunna samordna kollektivtrafik på väg med pendeltågstrafik på räls. Ett större utbud kan bidra till att fler väljer att pendla till/från arbete på ett mer miljömässigt smart sätt. Tågpendeltrafik mellan Orsa och Mora kan ge positiva effekter för både Orsa/Mora och såväl som Dalarna som helhet.

4) E45 Vattnäs-Trunna

Vad gäller Vattnäs-Trunna är det viktigt att objektet genomförs enligt plan och att åtgärder görs för att öka trafiksäkerheten och framkomligheten på vägen. För Mora och Orsa är det viktigt att vägen blir trafiksäker och framkomlig då många arbetspendlar mellan orterna. Det är också viktigt att vägen åtgärdas då den fungerar som transportled för näringslivets tunga transporter och all turisttrafik mot Härjedalen och Östersund.